

SZTE hírek > Hírchívum > 2018. Augusztus

Franciául verset mond a Korányi-gyűrűs Dr. Novák Zoltán, az SZTE ÁOK professzora

2018. augusztus 26.

Tüdőgyógyászat – születéstől az elmúlásig? Ezzel a címmel tartott díszelőadást a Magyar Tüdőgyógyász Társaság 60. jubileumi ülésén a Korányi Frigyes-emlékéremmel és –gyűrűvel kitüntetett Dr. Novák Zoltán. Az SZTE ÁOK professzorától azt is megkérdeztük: „a világot jelentő deszkák” helyett miért választotta az orvosi hivatást.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– A gyermekorvosok továbbképzése színvonalának az emeléséért, a tájékoztatás terén végzett kiváló munkájáért a Promanede Kiadó (<http://www.promanede.hu/>) által alapított Aranyhinaló-díjban (http://www.delmagyar.hu/szorakozas/gyogyit_oktat_kutat/2391720/?mredirect=1) részesült 2014 januárjában Novák Zoltán, a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Gyermekgyógyászati Klinika professzora. 2018 májusában pedig azt a Korányi Frigyes-emlékérmét (<https://tudogyogyasz.hu/Page/Index/16920>) kapta meg, amelyet 1970 óta két évente adományoz az arra legérdemesebbeknek a Magyar Tüdőgyógyász Társaság (MTT). Az Aranyhinaló és a Korányi-érem, a hozzá tartozó díszes pecsétgyűrűvel mit jelent az ön számára?

– Mindhárom „fémadarab” **csúcs a szakmai elismerések között**. Az MTT 2018. május 23-26. között megrendezett 60. nagygyűlésén vehettem át a magyarországi orvostudomány meghatározó alakjáról, Korányi Frigyes ([https://hu.wikipedia.org/wiki/Kor%C3%A1nyi_Frigyes_\(orvos\)\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Kor%C3%A1nyi_Frigyes_(orvos)))ról, a főleg mellkasi betegségekkel foglalkozó belgyógyászról elnevezett emlékérmét és gyűrűt, amelyet eddig összesen három tüdőgyógyászatra szakosodott gyermekorvos kapott meg.

– A 600-700 magyarországi tüdőgyógyász közül minden hatodik-hetedik olyan gyermekorvos, akinek az a specialitása, hogy a tüdő gyermekkori problémáival is foglalkozik. Milyen betegségek kerülnek az önök látókörébe?

– Az asztmától kezdve az allergiás és a fertőzések légúti betegségeken át a fejlődési rendellenességekig számos olyan probléma adódik, aminek a **kezelése különleges tudást igényel** a gyermekorvostól. Például mi kezeljük a korábban már gyermekkorban halálosnak számító cisztás fibrózisban szenvedő gyermekeket, akiknek ma már sokkal jobbak a kilátásaik. A diftériás torokgyík, a védőoltásoknak köszönhetően, Magyarországon nem probléma. Az alattomos bababetegség, a krupp, azaz a heveny obstruktív laryngitis, a gégehurut és az új- vagy koraszülötteket veszélyeztető RSV-fertőzés kezelése is a mi feladatunk.

– A tüdőbetegek között mekkora a gyerekek aránya?

– Sajnos **folyamatosan növekszik a tüdőt érintő úgynevezett civilizációs betegségek száma és aránya**. A tüdőbetegek között a gyermekek aránya megfelel a kiskorúak népességen belüli arányának. A gyermekkori tüdőbetegségek hajlamosítanak a felnőttkori betegségekre is. Persze vannak speciálisan a felnőtt korban jelentkező tüdőbetegségek, mint például COPD, a dohányosok problémája, amivel gyermekkorban nem találkozunk.

– A Korányi-érmes laudációban az szerepel, hogy kiemelkedő szakmai tevékenységet folytatott a tüdőgyógyászat terén: 8 éven át a Gyermek-tüdőgyógyász Társaság elnökeként dolgozott, illetve 12 éve a Magyar Tüdőgyógyász Társaság elnökségi tagjaként képviseli a gyermekorvosokat. Mi mindenből áll egy ilyen szakmai szervezetben dolgozni?

– A konferenciák szervezése mellett **bizonyos betegségek diagnosztikájával, kezelésével összefüggő szakmai protokollok összeállítása**, e „sorvezetők” megtervezése, megírása és ellenőrzése változó intenzitású, de folyamatos feladatot jelent. Az elnökség havonta-kéthavonta ülésezik, ilyenkor megbeszéljük a teendőket. E testületben egyedül képviselem a gyermekorvosokat ezért ha a gyermek-tüdőgyógyászattal kapcsolatos kihívás adódik, annak megoldása az én feladatom.

– *A 100 legjobb hazai orvos közé választotta 2016-ban a Haszon Magazin*

(http://www.delmagyar.hu/szeged_hirek/7_szegedi_a_szaz_legjobb_hazai_orvos_kozott/2481570/)
Novák Zoltán csecsemő- és gyermekgyógyászt – adta hírül a Csongrád megyei napilap is. Gyógyító doktorként az orvostudománynak mely szelétével foglalkozik?

– Tüdőgyógyász **kutatóként légzésmechanikai vizsgálatokkal foglalkozom**. Ezzel kapcsolatos publikációm jelent meg például az MTT szaklapjában is. A légzésfunkciós vizsgálatok életkori határait igyekeztünk minél előrébb hozni, az erre kidolgozott módszerünket nemzetközi szaklapokban is közöltük.

– *A kisgyerekére figyelő anya is tudja: sokféle köhögés van. A tüdőgyógyász számára mi mindent árul el a páciense köhögésének a jellege?*

–Valóban, néha a köhögés annyira jellegzetes, hogy már abból következtethetünk a gyermek betegségére. Mondok egy jellemző példát. Leggyakrabban serdülő lányoknál jelentkezik egy száraz, izgatott, a környezetet is rendkívül zavaró, szülőknek félelmetesnek tűnő köhögés, amit hallva a gyermektüdőgyógyász szakemberek sokszor egyetlen egyszerű kérdéssel közel kerülnek a diagnózishoz: ugye, éjszaka, álmában nem köhög? Mikor a szülő meglepődve válaszolja, hogy így van, már tudjuk, hogy pszichogén jellegű köhögésről, és nem asztmáról vagy egyéb légúti betegségről van szó. Ennek a kezelése persze sokszor nagyon nehéz, hosszadalmas, pszichiáter vagy pszichológus bevonását is szükségessé teszi.

– *A gyermekorvosként gyűjtött tapasztalatit miként viszi át az oktatásba?*

– Nagyon szeretek oktatni. Mindig kihívásnak tekintem a hallgatók figyelmének megnyerését, érdeklődésük fenntartását. Igyeksem nem a tankönyvet oktatni, hiszen azt bárki elolvashatja, hanem saját gyakorlatomból szerzett tapasztalatot átadni. Úgy vettem észre a hosszú évek alatt, hogy ez sokkal jobban érdekli a hallgatókat. Ismét mondanék egy példát. Megkérdezem **a medikusoktól:** „A légutak sérülhetnek-e amiatt, hogy elesik egy gyermek?” Háttérként elmesélem, hogy egyszer azzal jelentkezett nálam egy anyuka, hogy a négyéves gyermeke elesett és azóta folyamatosan köhög. Ilyenkor a medikusok elkezdnek találgatni. Többnyire nem jönnek rá a történet folytatására: a konkrét esetben behívtam a gyermeket hörgő tükrözésre, mert meggyőződésem volt, hogy amikor elesett, elkezdett sírni és akkor félrenyelt valamit, amit épp a szájában tartott, hiszen a gyerekek szokása, hogy sok mindent „megkóstolnak”, a szájukba vesznek. A történetben szereplő kisgyermek vizsgálata után kollégáim egy kis csontdarabot szedtek ki a légutakból, amit félrenyelt. Meggyőződésem, hogy a hallgató, aki ezt meghallgatja, és közösen jövünk rá a megoldásra, soha nem felejt el a történetet, és adandó esetben számára is kézenfekvő lesz a megoldás.

– Egy ilyen eset nem csupán a orvosok számára tanulságos.

– Nemcsak az egyetemen az orvostanhallgatókat oktatom, hanem **a házi orvosok, gyermekgyógyászok, gyermektüdőgyógyászok továbbképzésében is részt veszek. Évek óta a gyermek-tüdőgyógyászat szakvizsgabizottság elnökeként is dolgozom.**

– A szakmában elért eredményeihez mennyiben járult hozzá, hogy otthon, szinte a konyhaasztal mellett is előkerülhetnek szakmai kérdések, hiszen a felesége, Dr. Mohácsy Katalin (<http://aranyklinika.hu/munkatarsaink/dr-mohacsy-katalin/>) fül-orr-gégész szakorvosként a felső légutakkal is foglalkozik?

– Természetesen előkerülnek ilyen témák otthon is. Például az allergiás betegségek területén nagyon sok a kapcsolódási pont, hiszen **feleségem a felső légutak allergiás betegségeinek a szakértője, míg én az alsó légutakéval foglalkozom.** Szakmai követelmény is: ha valaki szénanáthás, mindig kutatni kell az aszta után is, és fordítva : ha valaki asztmás, akkor lehetséges, hogy szénanáthás is. Egymástól tanácsot kérünk.

– Az orvosi konzíliumba beszélhetnek más családtagok is?

– A gyerekek közül a fiunk folytatja az orvosi hivatást, de más területen, nőgyógyászati daganatsebészként dolgozik. A lányunk közgazdász, diplomáciai és közigazgatási tapasztalatokkal vesz részt a kormány munkájában...

– Az SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Gyermekklinika és Gyermek Egészségügyi Központ (<http://www.klinikaikozpont.u-szeged.hu/pedia/hu/>) klinikai osztályának vezetése mellett, az oktatási és a kutatási – közte cikkírási és előadás tartási – feladatai mellett a gyógyításra jut elég idő? Ennek érdekében kell fenntartania a sokrétű orvosi munka mellett magánparaxisát is?

– Az általános gyermekrendelése 90 százalékát is a légúti problémás gyermekek kezelése teszi ki. Sokszor előfordul, hogy az ország másik részéből keresnek, s az ilyen pacienseket a klinikán nem, csak a magánrendelésen fogadhatom. Sajnos **a klinikai várólistát kikerülni is csak a magánrendelés beiktatásával lehet.** Itt ráadásul néha még felnőttek is megkeresnek, köztük olyanok, akiket gyermekkorukban is kezeltem.

– „Szegeden is óvatosságra intenek az orvosok az egészségre káros szmog miatt”

(<https://szeged.hu/hirek/20099/szegeden-is-ovatossagra-intenek-az-orvosok-az-egeszsegre-karos-szmog-miatt>) – bukkantam az ön fotója fölötti hírre. Az ismeretterjesztésbe is bekapcsolódik?

– A pollenszezon idején vagy a dohányzás világnapja alkalmából gyakran keresnek újságírók is **az ismeretterjesztést** szolgáló kérdéseikkel. Ez **ugyanúgy hozzá tartozik az orvosi munkához, mint** az is, hogy a légúti allergiás betegségekről videóra rögzített interjút készítenek velem, amelyet például **a háziorvosok továbbképzésén** is bemutatnak.

– *A sok-sok egészségügyi elfoglaltság mellett hódol versmondó kedvtelésének is. Legutóbb a legendás szegedi franciatanár, Kovács Béla 100. születésnapján (/sztehirek/2017-aprilis/100-szuletesnapja) szavalt franciául Verlain-t...*

– **A versmondás régi szerelem. Kis hija volt, hogy nem csábultam el és lettem színész**, mint az egykori szegedi Egyetemi Színpadról több társam is. Hiszen ifjú koromban országos szavalóversenyt is nyertem, profi színészekkel játszottam együtt a Paál Isti ([https://hu.wikipedia.org/wiki/Pa%C3%A1l_Istv%C3%A1n_\(rendez%C5%91\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Pa%C3%A1l_Istv%C3%A1n_(rendez%C5%91))))-féle szegedi Egyetemi Színpad tagjaként – például 1972-ben az Örök Elektra című darabban Margitai Ágival (https://hu.wikipedia.org/wiki/Margitai_%C3%81gi), Tolnai Miklóssal (https://hu.wikipedia.org/wiki/Tolnai_Mikl%C3%B3s). Költészetnap műsorban is szerepeltem Nagy Attilával, ([https://hu.wikipedia.org/wiki/Nagy_Attila_\(sz%C3%ADnm%C5%B1v%C3%A9sz\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Nagy_Attila_(sz%C3%ADnm%C5%B1v%C3%A9sz))) Margitai Ágival, Tolnai Miklóssal, Fekete Gizivel ... (https://hu.wikipedia.org/wiki/Fekete_Gizi)

– ... *Sőt, úgy tudom, hogy az egykori tehetségkutató tévé műsorban, a* (https://hu.wikipedia.org/wiki/Ki_mit_tud%3F)-*ban is versenyzett...*

– Együttesünk Peter Handke (https://hu.wikipedia.org/wiki/Peter_Handke) Jövendölés című abszurd darabjával aratott sikert. Négyen játszottunk a darabban, s **mindannyiunknak lényegében fölajánlották, , hogy jelentkezzünk a színművészeti főiskolára, felvételt nyerünk. Három másik társam megtette, színész, illetve rendező is lett:** a szegedi egyetem magyar-francia szakos hallgatója, Dunai Tamás (https://hu.wikipedia.org/wiki/Dunai_Tam%C3%A1s) népszerű Jászai Mari-díjas színművész, az akkor tanárképzős Fehér Ildikó (<http://mek.oszk.hu/02100/02139/html/sz07/93.html>) színész, illetve Ács János (https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81cs_J%C3%A1nos) ismert Jászai Mari-díjas rendező lett. Én orvos voltam akkor és maradtam is, mert **tízéves korom óta orvosi pályára készültem, gyermekeket akartam gyógyítani.** Később is maradt lehetőségem színpadra lépni: például a színművész Rác Tibivel (https://hu.wikipedia.org/wiki/R%C3%A1cz_Tibor), a „Minerva” irodalmi színpad tagjaként; együtt dolgozhattam a rendező Árkosi Árpáddal, (https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81rkosi_%C3%81rp%C3%A1d) Konter Lászlóval, (https://hu.wikipedia.org/wiki/Konter_L%C3%A1szl%C3%B3) aki a békéscsabai színház igazgatója lett.

– *Mi a köze mindehhez a sógorának, a Nemzet Színészének választott Király Leventének* ([https://hu.wikipedia.org/wiki/Kir%C3%A1ly_Levente_\(sz%C3%ADnm%C5%B1v%C3%A9sz\)\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Kir%C3%A1ly_Levente_(sz%C3%ADnm%C5%B1v%C3%A9sz)))?)
 – Annyi, hogy sokszor ellátott jó tanáccsal a színpadi szerepléshez, a szavalóversenyek előtt. Például akkor is, amikor a televízióban, a Váci Mihály szavalóversenyen eredményesen szerepeltem.

– *Ilyen előzmények után, orvosként is hódol versmondó kedvtelésének?*

– Igen, mert például a tüdőgyógyászok rendezvényen is mondtam már verset. **A színpadi szerepléssel szerzett gyakorlat nagyon sokat segít a szakmai előadások megtartásában is, előadói rutint ad.** Legutóbb így mutattam be – az MTT honlapján olvasható – Korányi-előadásomat (<https://tudogyogyasz.hu/News/News/27431>), amelynek témája, nem véletlenül: **tüdőgyógyászat – a bölcsőtől a sírig.**

Újszászi Ilona
 Fotó: MTT, Ú. I.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

Az SZTE kapu a világra: nemzetköziesítéssel a versenyképességéért
 (/sztemagazin/2018/szte-kapu-vilagra?objectParentFolderId=19413)

2018. július 19.

Napjainkban a nemzetköziesítés a felsőoktatási fokozatváltás központi eleme. Ez az átfogó program a Szegedi Tudományegyetem kapcsolatrendszerének erősítésére és nemzetközi láthatóságának növelésére fókuszál. Mi történt ezen a területen az elmúlt négy évben? Az SZTE kapu a világra? – kérdeztük az SZTE négy rektorhelyettesét.

